vmbo Boerhaavelaan

Mavo-TL/GL, Vmbo-KB/BBook met leerwegondersteuning

Maakt werk van leren

(Samenwerkingsverband van Bonaventuracollege en Visser ’t Hooft Lyceum)

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

2019-2023

INHOUD

Inhoud 2

Inleiding 3

Algemeen 5

1.1 Contactgegevens 5

1.2 Onderwijsvisie 5

1.3 Visie op de ondersteuning van leerling 6

1.4 Samenwerking 6

Basisondersteuning 7

2.1 Inleiding: Wat is basisondersteuning? 7

2.2 Het aanbod aan basisondersteuning van onze school 7

Preventieve ondersteuningsmaatregelen 7

Licht curatieve interventies 11

2.3 De ondersteuningsstructuur van onze school 14

2.4 PlAnmatig werken 15

Extra ondersteuning 16

3.1 Wat is extra ondersteuning? 16

3.2 Wat kan onze school bieden aan extra ondersteuning in de school? 17

3.3 Hoe werkt onze school in de organisatie van extra ondersteuning? 18

3.4 Wat kan het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs de leerling en de ouders bieden? 19

Bijlage: contactgegevens bij schoolondersteuningsprofiel 21

Intern 21

Extern 22

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs 22

Ketenpartners 22

Jaarplanning 2019-2020 23

INLEIDING

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel van Vmbo Boerhaavelaan. De school heeft dit schoolondersteuningsprofiel opgesteld conform de wet Passend Onderwijs. Het schoolondersteuningsprofiel beoogt onze school, de ouders, leerlingen, medewerkers en andere belanghebbenden inzicht te geven in de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Daarnaast beschrijven wij in dit profiel onze ambities voor de toekomst in de ondersteuning van leerlingen met specifieke leerbehoeften.

Het ondersteuningsprofiel is opgesteld door de schoolleiding en de ondersteuningscoördinator, in samenspraak met het ondersteuningsteam van de school. De ouders, docenten en leerlingen in de Medezeggenschapsraad hebben voorafgaand aan de vaststelling advies gegeven over de inrichting van het ondersteuningsprofiel. Het schoolondersteuningsprofiel is voor 4 jaar vastgesteld. Zo nodig kan het tussentijds worden aangepast.

In dit document zijn de voorgenomen acties beschreven, zodat die jaarlijks geëvalueerd kunnen worden. Indien de evaluaties daartoe aanleiding geven, worden de beleidsvoornemens bijgesteld volgens de PDCA-systematiek.

P van Plan of te wel voorbereiden - plannen: resultaten bepalen, op basis van maatstaven en doelstellingen. De aanpak kiezen en uitwerken in een actieplan.

D van Do of te wel uitvoeren van het plan.

C van Check of te wel volgen en evalueren: volgen van de uitvoering van het plan en evalueren van de doelen, inspanningen en de resultaten.

A van Act of te wel bijsturen en verankeren: bijsturen van de activiteit(en) als de resultaten niet voldoen aan de doelstellingen of verankeren van de werkwijze die tot goede resultaten heeft geleid.

Vervolgens start een nieuwe PDCA-cyclus met het oog op continue verbetering.

Bij het opstellen van het profiel zijn wij uitgegaan van het Referentiekader Passend Onderwijs. Het referentiekader werkt de Wet Passend Onderwijs uit en geeft richtlijnen en handvatten voor de uitvoering. In het profiel wordt een onderscheid gemaakt tussen de basisondersteuning en de extra ondersteuning, die de school kan aanbieden.

Onze school werkt voor Passend Onderwijs samen met de andere scholen in de regio. Daarover hebben de scholen in het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801 afspraken met elkaar gemaakt[1].

[1] Tot dit samenwerkingsverband horen de vo en vso scholen in Leiden, Leiderdorp, Kaag en Brasem, Oegstgeest, Voorschoten, Wassenaar en Zoeterwoude.

Het Samenwerkingsverband legt de ondersteuningsprofielen van de aangesloten scholen naast elkaar in het Ondersteuningsplan met het doel een dekkend aanbod voor alle leerlingen in de regio te realiseren.

Wij verwijzen in het ondersteuningsprofiel veelvuldig naar de andere documenten van de school, zoals: de Schoolgids en diverse protocollen, waaronder het dyslexieprotocol, het plan sociale veiligheid en het anti- pestprotocol. U kunt deze op de website van onze school of SCOL raadplegen.

Wij hopen dat dit ondersteuningsprofiel u op weg helpt met het vinden van de juiste zorg. Met vragen kunt u terecht bij de ondersteuningscoördinator van de school. U vindt zijn/haar en andere belangrijke contactgegevens in de bijlage bij dit profiel.

Schoolleiding, ondersteuningscoördinator en ondersteuningsteam Vmbo Boerhaavelaan

ALGEMEEN

1.1 CONTACTGEGEVENS

Naam	Vmbo Boerhaavelaan
Adres	Tijdelijke huisvesting vanaf 1 jan. 2018 Vijf Meilaan 137 (Ingang Johan Wagenaarlaan)
Postcode en plaats	2324 VV Leiden
Telefoonnummer	071-5171755
Mailadres	boerhaavelaan@bonaventuracollege.nl
Ondersteuningscoördinator	Mevr. C. van der Burg
Naam Directeur	Dhr. E. de Boer
Bevoegd Gezag	SCOL

1.2 ONDERWIJSVISIE

Vmbo Boerhaavelaan is een Vmbo voor de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte, gemengde en theoretische leerweg. Wij zijn erg betrokken bij onze leerlingen en bieden hun veel persoonlijke aandacht. We zijn een kleinschalige Vmbo met vijf beroepsrichtingen, de gemengde en de theoretische leerweg.

De begeleiding van de leerlingen neemt een belangrijke plaats in. Het gaat erom dat elke leerling zich optimaal kan ontwikkelen, rekening houdend met de eigen capaciteiten, wensen en mogelijkheden. Om deze optimale ontwikkeling mogelijk te maken heeft Vmbo Boerhaavelaan gekozen voor kleine brugklassen met ongeveer 18 leerlingen per klas. Daarnaast besteden we ook veel aandacht aan groepsprocessen. Iedere werknemer op de Vijf Meilaan erkent het belang van de individuele ontwikkeling als de invloed van een gezond leer- en leefklimaat in de groep als basis voor deze optimale ontwikkeling. Het denken in handelingsgericht en opbrengstgericht werken is proactief: Wat heeft de leerling nodig om de volgende stap in zijn/haar ontwikkeling te kunnen maken? Wat zijn de onderwijsbehoeften van de leerling?

Als we zien dat een leerling het goed doet en de opbrengsten zijn naar verwachting, dan moeten we vooral op dezelfde manier doorgaan, want het aanbod bleek passend. Als een leerling het niet naar verwachting doet, dan wordt het onderwijsaanbod geïntensiveerd. Dit is het principe van respons op instructie.

1.3 VISIE OP DE ONDERSTEUNING VAN LEERLING

Een school is een organisatie, die constant in beweging is. Leerlingen leren op diverse manieren, willen uitgedaagd worden en willen weten waarom ze leren en waarvoor ze aan het leren zijn. Door middel van verschillende activiteiten proberen we de leerlingen kennis te laten maken met de maatschappij en hun toekomst.

Voor het welbevinden van de leerling heeft de coach een coachende rol, hij of zij is de “spil in het web”, hij/zij vormt de schakel tussen leerling, school en ouder en is de schakel tussen leerling, (vak)docent en ondersteuning.

Om leerlingen bewuster te maken van hun keuzemogelijkheden na het Vmbo is in de brugklas begonnen met LOB (loopbaanoriëntatie en - begeleiding). Het voornaamste doel is daarbij de leerling op de juiste plaats te krijgen op de opleiding die bij hen past. In het loopbaandossier, verzamelen de leerlingen informatie over hun voorkeuren en maken verslagen over de bedrijvenbezoeken. Deze lijn wordt doorgezet in klas 2. Ook in het derde en vierde leerjaar gaan wij verder met onze onderwijsvernieuwingen. We weten allemaal dat goed opgeleide beroepsbevolking hard nodig is. Taal, rekenen en beroepsvaardigheden zijn essentieel, maar ook enthousiasme en motivatie zijn heel belangrijk. Leerlingen kunnen heel veel, als de link naar de praktijk zichtbaar is voor hen

1.4 SAMENWERKING

De Thermiek is gehuisvest in hetzelfde gebouw als vmbo Boerhaavelaan. De Thermiek is een school die gespecialiseerd in het bieden van onderwijs aan leerlingen met lichamelijke en meervoudige beperkingen. Ook bieden zij passend onderwijs en aanvullende zorg aan leerlingen die langdurig ziek zijn. We werken nauw met hen samen. Leerlingen doen examen via vmbo Boerhaavelaan en volgen er ook hun eventuele praktijkvakken.

In maart maken de leerlingen van de basis- en kadergerichte leerweg een profielkeuze en vanaf dat moment volgen de leerlingen van vmbo Boerhaavelaan en de Thermiek gezamenlijk ook vier uur per week profiel gebonden praktijklessen.

De profielkeuze van de leerlingen van de Thermiek wordt altijd besproken met de vakdocenten van vmbo Boerhaavelaan. Vanwege de fysieke beperkingen van sommige leerlingen kan het zo zijn dat een of meerdere profielen niet geschikt zijn.

BASISONDERSTEUNING

2.1 INLEIDING: WAT IS BASISONDERSTEUNING?

Onder basisondersteuning wordt verstaan: het geheel van preventieve en lichte curatieve interventies die binnen de onderwijs ondersteuningsstructuur van de school – eventueel in samenwerking met anderen – kan worden uitgevoerd.

De preventieve maatregelen zijn gericht op het tijdig signaleren van leer-en opvoedproblemen. De lichte curatieve interventies zijn gericht op ondersteuning van leerlingen binnen de onderwijs ondersteuningsstructuur van de school, onder regie en verantwoordelijkheid van de school, waar nodig met inzet van expertise van andere scholen of ketenpartners, zonder indicatiestelling voor extra leerlinggebonden financiering.

De basisondersteuning is beschikbaar voor alle leerlingen van de school. Wel kan het zo zijn dat voor het gebruik van een voorziening voorwaarden gelden zoals bijvoorbeeld een gecertificeerde verklaring die aantoont dat de leerling een bepaalde specifieke leerbehoefte heeft.

2.2 HET AANBOD AAN BASISONDERSTEUNING VAN ONZE SCHOOL

PREVENTIEVE ONDERSTEUNINGSMAATREGELEN

VEILIG SCHOOLKLIMAAT

Een veilige school is een school waar leerlingen en personeel met plezier leren en werken en waar ze zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. In zo'n veilige omgeving wordt niemand buitengesloten of gepest. Leerlingen die zich veilig voelen, zullen hun aandacht kunnen richten op datgene waarvoor ze naar school komen: leren!

In alle routes binnen de ondersteuning voor de leerling is de coach het eerste aanspreekpunt. De coach heeft als taak de sfeer in de klas zo optimaal mogelijk te krijgen en te behouden, waardoor de leerling een sfeer van veiligheid en geborgenheid ervaart, die steunt op een vertrouwensrelatie tussen de leerlingen onderling en tussen de leerling en coach. De coach is voor de leerling en voor de ouder het eerste aanspreekpunt. De coach is voor de (vak)docenten ook het aanspreekpunt als het gaat om het doorgeven van informatie over leerlingen van zijn/haar klas. Hierbij kan de coach altijd de hulp van leden van het ondersteuningsteam inschakelen.

De inspanningen van onze school zijn in eerste instantie gericht op veiligheid, aandacht en structuur voor iedere leerling om zo een veilige leeromgeving te creëren. Vanuit onze kernwaarden en kwaliteiten draagt iedere werknemer, zowel onderwijzend als ondersteunend

personeel, hieraan bij. In het beleid sociale veiligheid wordt omschreven hoe wij fysieke en sociale veiligheid in en om de school invulling geven, monitoren en borgen.

GROEPSVORMING

In iedere groep proberen mensen hun positie te bepalen. Dat is voor leerlingen in een klas niet anders. Als leerkracht kun je een belangrijke rol spelen door dit groepsproces actief te leiden. Op die manier ontstaat een veilige sfeer in de klas waarin leerlingen zich prettig voelen en het beste uit zichzelf kunnen halen.

Samen met de ketenpartner Westcoaching werkt vmbo Boerhaavelaan met de Impact methode. De aanpak gericht op het trainen van individuen en groepen is in de basis onder te verdelen in 5 stappen:

1. Impact: Wees bewust van je eigen Impact tijdens het eerste contact moment.
2. Controle: Heb controle over je Impact. Signaleer en interpreteer de ontvanger.
3. Bevestiging: Nu de doelgroep structureel interesse toont en je je spelgevoel middels je impact kunt inzetten ga je op zoek naar bevestiging van je impact.
4. Verandering: De basis is gelegd. Tijd om te ‘levelen’ met de doelgroep om van daar uit nieuwe definities van ‘goed en fout’ te kunnen vormen.
5. Succes: Laat de doelgroep succeservaringen opdoen.

TOEGANKELIJKHEID VAN HET GEBOUW

Om de toegankelijkheid te bevorderen is de benedenverdieping op de Vijf Meilaan aangepast voor leerlingen met een fysieke beperking (cluster 3 leerlingen), de Thermiek.

Waaronder:

- Wc met ruimte voor tillift
- Lokalen op de begane grond zijn drempelloos
- Aangepast toilet in het restaurant

INTERVENTIES OM VROEGTIJDIG LEERPROBLEMEN VAST TE STELLEN

Screening van leerlingen

De ondersteuning op school is gericht op alle leerlingen en is samenhangend en transparant georganiseerd volgens signaleren, diagnosticeren en handelen, waarbij we streven naar korte lijnen om, indien nodig, snel te kunnen handelen. De ouder(s)/verzorger(s) worden actief bij de ondersteuning betrokken.

Om te voorkomen dat problemen ad hoc moeten worden aangepakt, worden de leerlingen direct bij binnenkomst gescreend en zo nodig in begeleiding genomen.

In de eerste weken na de zomervakantie wordt er een dyslexiescreening (volgens het dyslexieprotocol) afgenomen in de brugklas.

Signalering

Signalering van onderwijs- en ondersteuningsbehoefte vindt doorgaans plaats op de volgende wijze:

Middels overdracht vanuit de basisschool (onderwijskundig rapport, warme overdracht en intakegesprekken met leerlingen en ouders bij aanname);

- via resultaten en test- en toetsgegevens (CITO Vas);
- via het leerlingvolgsysteem;
- via het handelingsplan waarin per leerling de belangrijkste handelingsgerichte informatie (pedagogische en didactische begeleidingsbehoefte vanuit dossieranalyse, resultaten, evaluatie en informatieoverdracht) staat;
- via verzuimregistratie;
- via coachgesprekken met leerlingen;
- via melding door (vak)docenten bij de coach of tijdens de driehoeksoverlegmomenten;
- via gesprekken met de ouders;
- via een dyslexiescreening;
- via vragenlijsten die (incidenteel) door leerlingen of docenten worden ingevuld (vragenlijst Kwaliteitscholen);
- door schoolarts/schoolverpleegkundige (Periodiek Gezondheidsonderzoek GGD klas 1 en 3);
- tevredenheidsonderzoek ouders en leerlingen

Overleg

Om de ontwikkelingen van leerlingen zo optimaal mogelijk te volgen, zijn er overlegmomenten waarin over en met leerlingen wordt gesproken. Er zijn driehoeksoverlegmomenten waarin in verschillende samenstellingen met en over een leerling overleg plaatsvindt. Zo is er een driehoeksoverleg met teamleider, coach en een lid van het ondersteuningsteam en er is een driehoeksoverleg met coach, leerling en ouders

Elke lesgevende van de klas is bekend met de verschillen in de klas en stelt zich tot doel om zo veel mogelijk tegemoet te komen aan de begeleidingsbehoefte in de klas. Aan het begin van het schooljaar wordt er samen met de leerling tijdens het coachingsgesprek een handelingsplan opgesteld. In het samenvattend beeld worden de belangrijkste didactische en

pedagogische behoeften van de leerlingen beschreven. Vervolgens worden doelen beschreven waaraan de leerling de komende periode zal gaan werken. Per schooljaar wordt vijf keer geëvalueerd met de leerling en worden doelen afgerond of krijgen een vervolg. Tevens worden er door de coach en leerling nieuwe doelen geformuleerd voor de komende periode. De ouders worden tijdens de oudergesprekken actief betrokken bij het handelingsplan. De leerling en coach vertellen in samenspraak waar de leerling de afgelopen periode aan heeft gewerkt en aan welke nieuwe doelen de leerling de volgende periode gaat werken. Vier keer per jaar wordt deze cyclus gevolgd.

INTERVENTIES OM VROEGTIJDIG OPVOEDPROBLEMEN TE ONDERKENNEN

Het intern ondersteuningsteam heeft overlegmomenten, waarin - als vervolg op de driehoeksoverlegmomenten en signalering vanuit coach/(vak)docenten - bij specifieke vragen over leerlingen snel adequate oplossingen kunnen worden gezocht en ingezet. Er wordt gesproken over leer-, sociaal-emotionele en gedragsproblemen van leerlingen. Samen met een team van deskundigen wordt aangesloten bij de hulpvraag van de leerling. In dit overleg wordt besloten óf en zo ja, welke begeleiding binnen de school geïntensiveerd kan worden of dat externe expertise moet worden gezocht.

Wij doen hierbij een beroep op deskundige in de school (ondersteuningscoördinator, intern begeleiders, teamleiders, gedragsspecialist/begeleider passend onderwijs, medewerker van JGT en op afroep RT'er/dyslexiecoördinator of coach) of op ketenpartners.

Ouders en de leerling worden vanaf het begin betrokken bij een traject. Een uitkomst van het Intern Ondersteuningsteam kan zijn, dat er overleg plaatsvindt met meerdere partijen die concrete ondersteuning kunnen bieden. Als het gaat om multidisciplinair overleg, vinden wij het belangrijk dat het overleg rond een leerling flexibel is. Daarmee wordt bedoeld dat casusoverleg plaatsvindt op de momenten dat het nodig is en met de partners die vanuit hun expertise bij het dossier horen en met leerling en ouders aan tafel gaan.

De Jeugd- en gezinsteammedewerker en de begeleider passend onderwijs/ambulante begeleiding worden doorgaans ingezet om:

- school, ouders en/of leerlingen te adviseren wanneer zaken bij de leerling niet verlopen zoals gewenst;
- met betrokkenen na te gaan waardoor bepaalde problemen veroorzaakt en/of in stand gehouden worden;
- te adviseren om tot een passende oplossing te komen;

- in een klas te observeren om aan de hand van de waarnemingen de betrokkenen beter te kunnen adviseren over wat een goede aanpak zou kunnen zijn.

GGD

Vanuit landelijke afspraken worden ieder jaar alle eerste en derde klas leerlingen verzocht een vragenlijst in te vullen. Deze vragenlijst bevat vragen over onder andere hun lichamelijke en geestelijke gezondheid, voeding en genotmiddelen gebruik. Tijdens het gesprek met de sociaal verpleegkundige, dat volgt op de vragenlijst, wordt de vragenlijst besproken en worden de lengte, het gewicht en de ogen gecontroleerd. De sociaal verpleegkundige biedt begeleiding bij problemen en kijkt samen met de leerling of een verwijzing naar andere ondersteuning nodig is. Wanneer er zorgen zijn, zal de sociaal verpleegkundige contact opnemen met de ouders. Buiten die reguliere onderzoeken biedt de GGD ook voorlichting over sociale en maatschappelijke vraagstukken.

LICHT CURATIEVE INTERVENTIES

ONDERSTEUNINGSMAATREGELEN VOOR LEERLINGEN MET DYSLEXIE EN DYSCALCULIE

De dyslexiecoördinator functioneert als meldpunt dyslexie, regelt faciliteiten, brengt advies uit. Vmbo Boerhaavelaan volgt de richtlijnen, die zijn aanbevolen in het protocol dyslexie VO. Op school worden geen dyslexietesten gedaan, er kan wel een screening gedaan worden om te kijken of een test nodig is.

Onze school doet er alles aan om, uiteraard binnen haar mogelijkheden, dyslectische leerlingen en leerlingen met dyscalculie en ernstige rekenproblemen zoveel mogelijk te ondersteunen. Naast de bekende faciliteiten als extra tijd en duidelijke vormgeving van teksten, is het bij proefwerken mogelijk voor dyslectische leerlingen tekst naar spraak software (Kurzweil) te gebruiken. Kurzweil is een programma dat standaard op de computer aanwezig is. Leerlingen met dyslexie krijgen een dyslexiekaart waarop een aantal standaardfaciliteiten zijn aangekruist. Naast de voorzieningen die op de dyslexiekaart vermeld staan, wordt er gekeken of er behoefte is aan coaching. Vaak blijkt de hulp in de les samen met de voorzieningen die op de dyslexiekaart staan, afdoende. Coaching is kortdurend en gericht op het zelf oplossen van problemen. De dyslectische brugklassers krijgen extra tips en oefening aangeboden bij het leren van de woordjes Engels en Duits. Verder krijgen ze handvatten hoe om te gaan met hun dyslexie in het voortgezet onderwijs.

Ook bij leerlingen met een dyscalculieverklaring en leerlingen met ernstige rekenproblemen geldt dat wij hun zo goed mogelijk in de les proberen te ondersteunen in het omgaan met rekenproblemen en het terugdringen van achterstanden.

Vmbo Boerhaavelaan volgt de richtlijnen, die zijn aanbevolen in het landelijk protocol ERWD. Voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie wordt extra examentijd aangevraagd. Naast duidelijke toetsen (lettertype Arial 12) zijn het gebruik van Kurzweil en extra tijd de twee wettelijk toegestane faciliteiten tijdens het eindexamen.

HET AANBOD REMEDIAL TEACHING

Een remedial teacher (RT) geeft op maat vakkundige hulp aan leerlingen die vastgelopen zijn in het onderwijsleerproces. Deze hulp wordt op school gegeven, de remedial teacher is een bevoegde leerkracht (PO, VO of MBO).

HET AANBOD NT2

In het regulier voortgezet onderwijs krijgt men steeds vaker te maken met de instroom van anderstalige leerlingen, bijvoorbeeld vanuit de ISK. Deze leerlingen zitten nog midden in het proces van tweedetaalverwerving. Zij hebben extra ondersteuning nodig om de vakinhoud te begrijpen en hun Nederlandse taalvaardigheid verder te ontwikkelen. Taalontwikkeling hangt samen met de leeromgeving en met de interactie in de klas. Een krachtige, taakgerichte leeromgeving is belangrijk. Er moet sprake zijn van een veilig en positief klimaat, van betekenisvolle en functionele taken en van ondersteuning door productieve interactie. Op vmbo Boerhaavelaan wordt door de NT2 leerling aangemoedigd om hun woordenschat te vergroten. Dat kan door actief met nieuwe woorden aan de slag te gaan in bijvoorbeeld een eigen woordenschrift. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van het digitaal oefenprogramma NT2 van Numo.

EXTRA AANDACHT VOOR TAAL-EN REKENVAARDIGHEDEN

Alle leerlingen in klas 1 en 2 werken extra aan hun taal- en rekenvaardigheden op vmbo Boerhaavelaan, met behulp van het digitaal oefenprogramma Numo.

Numo is specialist in het aanleren en in de praktijk brengen van basisvaardigheden taal en rekenen. Van niveau ‘op weg naar 1F’ tot en met 3F. Numo vindt uit wat de leerling beheerst en voor welke onderwerpen de leerling oefenmateriaal nodig heeft. Iedere leerling krijgt een persoonlijk programma, om zelfstandig aan te werken, met duidelijke uitleg, zinnige feedback en oefenmateriaal op maat.

Voor leerlingen in de klassen 3 en 4 wordt gebruik gemaakt van Studiemeter en de leerwerkboeken van Deviant om extra te oefenen met hun taal- en rekenvaardigheden indien

blijkt dat hier nog hiaten in zitten. Via de online oefen- en toetsomgeving Studiemeter hebben leerlingen en docenten toegang tot digitale leermiddelen en aanvullend lesmateriaal bij de leerwerkboeken van Uitgeverij Deviant. Leerlingen werken in Studiemeter op hun eigen niveau aan de onderdelen die zij moeilijk vinden. Het onderdeel ronden zij af via afgeschermde eindtoetsen. Aan de hand van digitale examentrainers kunnen leerlingen gericht oefenen met examens Nederlands en rekenen.

FAALANGSTTRAINING/EXAMENSTRESSTRAINING

Faalangstreductie training en examenvreestraining worden gegeven in het 3e en 4e leerjaar. Als er een hulpvraag is, kan dit ook in de andere leerjaren. Een faalangstreductietraining kan faalangst wegnemen of sterk doen reduceren, zodat de leerlingen meer ontspannen hun taken kunnen uitvoeren. Leerlingen worden hiervoor altijd via het intern ondersteuningsoverleg aangemeld. Hierbij is het van wezenlijk belang dat de deelnemer zelf erkent last te hebben van zijn faalangst.

Bij examenvrees hangt de spanning specifiek samen met het doen van examens en tentamens. Examenvrees is dus ook faalangst, maar dan in een specifieke vorm.

SOCIALE VAARDIGHEIDSTRAININGEN

Binnen het Vmbo Boerhaavelaan kunnen er sociale vaardigheidstrainingen ingezet worden voor leerlingen. Dit kan individueel, klassikaal of in kleine groepen. Deze trainingen vergen fysieke en mentale inspanning van leerlingen.

Alle leerlingen van de eerste en tweede klas krijgen een Rots en Watertraining.

Rots en Water is een unieke psycho-fysieke sociale weerbaarheidstraining. De term Rots en Water staat voor standvastigheid en flexibiliteit. De methode richt zich op het vergroten van sociale vaardigheden, zelfbeheersing, zelfreflectie en zelfvertrouwen. Bij Rots en Water-training wordt de leerling weerbaar. Weerbaar zijn werkt preventief. Leerlingen leren op een goede manier voor zichzelf opkomen in verschillende situaties.

LANG LEVE DE LIEFDE

Lang Leve de Liefde is een lesprogramma over liefde, relaties, veilig vrijen en seksualiteit.

Voor de Onderbouw bestaat het lespakket uit 6 lessen. Het bevat een leerlingenmagazine, filmpjes, een e-learning omgeving voor leerlingen, een handleiding voor docenten en een website voor docenten ‘Lesgeven in de Liefde’.

Lang Leve de Liefde Bovenbouw bestaat uit 4 thema's. Elk thema bestaat uit 2 lessen.

1. Relaties: wensen en grenzen
2. (On)veilig vrijen: anticonceptie

3. (On)veilig vrijen: soa's

4. Seksuele diversiteit

2.3 DE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR VAN ONZE SCHOOL

De ondersteuning van de leerling vormt een integraal onderdeel van het onderwijsleerproces. De coach is de centrale persoon in het schoolleven van de leerling. Hij of zij is de eerst aan te spreken persoon, zowel voor ouders, als voor leerlingen, als voor de (vak)collega's binnen de school. De (vak)docenten zijn de eerst betrokkenen bij de vormgeving en de uitvoering van de leerling ondersteuning. De coach en (vak)docenten zijn georganiseerd in domeinen met aan het hoofd een teamleider. De teams zijn medeverantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en de zorg aan de betrokken leerlingen.

Teamleiders zijn verantwoordelijk voor het functioneren en aansturen van de coaches en (vak)docenten.

HET INTERNE ONDERSTEUNINGSTEAM (IOT)

Het Vmbo Boerhaavelaan heeft één ondersteuningscoördinator en twee intern begeleiders.

De ondersteuningscoördinator

Zij coördineert de interne en externe zorg. De ondersteuningscoördinator is verantwoordelijk voor alle leerlingbegeleiding en ondersteuning in de school. Het aanspreekpunt voor docenten, coaches, teamleiders en ouders. Aanvragen voor bespreking in het intern ondersteuningsteam lopen via de ondersteuningscoördinator.

NB. Ondersteuning aanbieden gaat altijd in goed overleg met de leerling en ouders.

De intern begeleider

De werkzaamheden van de intern begeleider (IB) hebben betrekking op het diagnosticeren en het begeleiden van leerlingen met leerproblemen en sociaal- emotionele problemen en het adviseren en coachen van vakdocenten en coaches bij de opvang en begeleiding van deze leerlingen. De intern begeleider wordt aangestuurd door de ondersteuningscoördinator. Leerlingen worden altijd via het intern ondersteuningsteam toegewezen aan de intern begeleider.

COÖRDINATIE VERZUIM.

Scholen hebben een belangrijke (wettelijke) taak in het signaleren van verzuim. De gemeente houdt toezicht op de naleving van de Leerplichtwet.

Vroegtijdig signaleren is van groot belang om verzuim te kunnen voorkomen of te beperken. Door leerplicht tijdig te informeren kan samen worden bepaald wat nodig is om het verzuim op te heffen of te voorkomen. Het RBL Holland Rijnland/team leerlingenzaken heeft in samenwerking met de samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs een verzuimkaart opgesteld onder het motto “vroeg signaleren voorkomt erger!”

De verzuimkaart is een schematische weergave van de afspraken tussen onderwijs en leerplicht uit de “handreiking verzuim en het voorkomen van thuiszitten” over het melden en de aanpak van verzuim. Daarnaast zijn op hoofdlijnen de te ondernemen acties weergegeven van de school, leerplicht en in geval van ziekte door de GGD-JGZ.

De coördinator verzuim heeft een loketfunctie. Licht verzuim wordt door haar afgehandeld. Bij zorgwekkend verzuim meldt zij de leerling aan in Onderwijs Transparant en DUO.

Dit meldt zij bij de ondersteuningscoördinator en de teamleider. Na overleg neemt de ondersteuningscoördinator contact op met de leerplichtambtenaar.

BEGELEIDER PASSEND ONDERWIJS

De BPO komt vanuit de Ambulante Educatieve Dienst (AED) en wordt bekostigd vanuit het Samenwerkingsverband (SWV). Betrokkenheid richt zich op begeleiding van leerlingen en hun (vak)docenten, met ondersteuningsbehoeften op het gebied van sociaal-emotionele en/of gedragsproblematiek, taalontwikkelingsstoornis of op leerlingen die stagneren in het leren vanwege taak-werkhoudingsproblemen. Betrokkenheid richt zich op de begeleiding van leerlingen met een lichamelijke handicap of langdurige ziekte. Hier vallen ook leerlingen onder die moeite hebben om (hele dagen) naar school te komen.

2.4 PLANMATIG WERKEN

De school gaat uit van de indicatoren Ondersteuning en begeleiding, zoals die door de Inspectie van het Onderwijs zijn vastgelegd in het toezichtkader voortgezet onderwijs zijn vastgelegd:

Ondersteuning en begeleiding (Toezichtkader VO: kwaliteitsaspect)
De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (Basisondersteuning) De school bestrijdt effectief achterstanden.

1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen door middel van: - De volg - en adviestoetsen voor Nederlands, Engels en Rekenen van het Cito
2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen door middel van: - Screening op dyslexie van alle leerlingen in de brugklas - Observatie van de leerlingen door de coach en (vak)docenten
3	De school heeft doelen gesteld die erop gericht zijn om achterstanden te bestrijden: - De leerlingen behalen het gewenste niveau van de referentiekaders voor Nederlands en Rekenen
4	De school voert de ondersteuning planmatig uit door: - De registratie van de ondersteuningsgegevens in het leerlingvolgsysteem - Vijf keer per jaar worden de individuele Handelingsplannen geëvalueerd en bijgesteld.

EXTRA ONDERSTEUNING

3.1 WAT IS EXTRA ONDERSTEUNING?

De extra onderwijsondersteuning omvat alle vormen en combinaties van onderwijs en ondersteuning die de basisondersteuning overstijgen. De extra ondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van een arrangement. Ondersteuningsarrangementen kunnen variëren van licht curatief en tijdelijk van aard tot intensief en langdurend of structureel van aard. Afhankelijk van de specifieke leerbehoeften c.q. leerbelemmeringen van de leerling en de mogelijkheden van de school wordt de extra ondersteuning op de reguliere school of daarbuiten georganiseerd. Extra ondersteuning in de reguliere school kan bijvoorbeeld mogelijk zijn door de tijdelijk toegevoegde ondersteuning voor de (vak)docent/ het team of een budget waarmee de school aan de specifieke ondersteuningsbehoefte van een specifieke leerling tegemoet kan komen. Extra ondersteuning buiten de reguliere school is bijvoorbeeld een (tijdelijke) plaats of observatie in het voortgezet speciaal onderwijs.

3.2 WAT KAN ONZE SCHOOL BIEDEN AAN EXTRA ONDERSTEUNING IN DE SCHOOL?

EXTRA ONDERSTEUNING: ARRANGEMENTEN EN INZETTEN VAN EXTERNE VOORZIENINGEN

Indien de begeleiding binnen de interne basis ondersteuningsstructuur niet toereikend blijkt, komt vanuit het professionele moment een arrangement (vaak in combinatie met een externe structuur) in beeld. Het betreft hier extra ondersteuning binnen het ondersteuningscontinuüm:

niveau 2: ondersteuning in school door interne en/of externe voorzieningen;

niveau 3: verwijzing naar opvang en begeleiding in een andere school, onderwijssetting of voorziening. Het betreft hier de voorzieningen die óf binnen het samenwerkingsverband óf regionaal zijn afgesproken en waarvan de school gebruik kan maken.

Het uitgangspunt is dat de leerling zo veel mogelijk lessen volgt volgens het rooster van de klas, op het eigen niveau, binnen de eigen school. Een arrangement is optimaal flexibel en afhankelijk van de problematiek, waarvoor het nodig is om aangepaste begeleiding te bieden.

ONTWIKKELINGSPERSPECTIEFPLAN (OPP):

De afspraken rond duur, inhoud, aansturing en verantwoordelijkheid van het arrangement worden samen met ouders en leerling vastgelegd in een ontwikkelperspectiefplan (OPP). In het ontwikkelingsperspectief (OPP) staat de te verwachte uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat de reeds ontvangen hulp en geïndiceerde hulp en de belemmerende en bevorderende factoren, die van invloed zijn op het onderwijsproces.

MOGELIJKHEDEN

Er zijn verschillende interne en externe mogelijkheden die naast elkaar kunnen bestaan of opeenvolgend uitgevoerd kunnen worden.

Soms kan een leerling met vormen van tijdelijke extra begeleiding vanuit school of de regio op school blijven en toch de juiste hulp krijgen die gericht is op school, leerling en zo nodig ouders. Een mogelijkheid is ook het volgen van korte coaching of bij de problematiek passende specifieke training.

Deze begeleiding is aanvullend op de interne ondersteuning met als doel dat de leerling op school beter gaat functioneren. Voorbeeld hiervan is begeleiding via een begeleider passend onderwijs (zie hieronder).

Opstellen en toewijzen van een arrangement kan tot stand komen:

- via het intern ondersteuningsteam;

Verwijzing kan plaatsvinden naar:

- het intern ondersteuningsteam en vervolgens een van de ketenpartners
- een externe voorziening in het samenwerkingsverband

Bij deze vorm van doorverwijzing is het van belang de communicatie hierover naar andere belanghebbenden binnen de school te waarborgen, evenals de terugkoppeling van het bereikte resultaat en het communiceren over handelingstips in de klas.

En natuurlijk is medewerking en betrokkenheid van de ouders voor iedereen van belang.

3.3 HOE WERKT ONZE SCHOOL IN DE ORGANISATIE VAN EXTRA ONDERSTEUNING?

De school onderzoekt of zij over de mogelijkheid beschikt om aan de specifieke leerling met de specifieke leerbehoefte een passend arrangement op de reguliere school te bieden. Indien dit het geval is, zal de school in overleg met de ouders het arrangement opstellen. De school hanteert bij het opstellen van het arrangement de aanwijzingen van kwaliteitsaspect toezichtkader voortgezet onderwijs van de Inspectie van het Onderwijs. Dat houdt het volgende in:

De school begeleidt leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben effectief aan de hand van hun ontwikkelingsperspectief. (Extra ondersteuning)	
1	Het bevoegd gezag stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast.
2	De leerling ontvangt onderwijs zoals beschreven in het ontwikkelingsperspectief.
3	De school stelt vast of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes.

3.4 WAT KAN HET SAMENWERKINGSVERBAND PASSEND ONDERWIJS DE LEERLING EN DE OUDERS BIEDEN?

Het Vmbo Boerhaavelaan participeert in het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801. Het samenwerkingsverband is een netwerk van VO en VSO-scholen gezamenlijk zijn zij verantwoordelijk voor een dekkend netwerk.

Het beleid van het Samenwerkingsverband VO is vastgelegd in het ondersteuningsplan 2016-2020. Meer informatie is te vinden op: http://www.swvvo2801.nl/

LOKET PASSEND ONDERWIJS

Het Loket Passend Onderwijs is het centrale punt voor consultatie, advies en ondersteuning voor de scholen van het Samenwerkingsverband VO 2801. In het Loket Passend Onderwijs wordt hulp gegeven bij problemen die de school overstijgen. Het Loket Passend onderwijs heeft een dienstverlenende en ondersteunende taak voor de scholen. Het betreft consultatie en advies bij: leerproblemen, gedrags- en omgangsproblemen, schoolverzuim, aanvullende zorg, hulpverlening. Daarnaast biedt het ondersteuning in aanmelding bij een externe voorziening in de regio.

DE DELTA

De Delta is een bovenschoolse voorziening van het samenwerkingsverband Leiden.

Leerlingen die de overstap gaan maken van PO-VO en nog niet klaar zijn om deze stap te maken, omdat zij op sociaal-emotioneel gebied en/of op leergebied extra ondersteuning nodig hebben die het aanbod van vmbo Boerhaavelaan overstijgt komen in aanmerking om te starten op de Delta. Leerlingen, die nog niet in staat zijn om zelfstandig onderwijs te volgen op één van de reguliere VMBO-scholen, werken op De Delta aan een vmbo-programma. Leerlingen die op De Delta worden geplaatst in het eerste leerjaar zijn getest in het PO-VO-traject van het samenwerkingsverband. De overdracht na de VO-school vindt plaats met een onderwijskundig rapport in Onderwijs transparant en een ontwikkelingsperspectief (OPP). Zowel de ondersteuningsbehoeften op leergebied als op het sociaal emotionele vlak worden geïnventariseerd. Het ontwikkelingsperspectief wordt besproken met en ondertekend door ouders en leerling.

De Delta is een school waar gewerkt wordt op vmbo-niveau er wordt onderwijs gegeven op alle niveaus van het VMBO: basisberoepsgerichte leerweg, kaderberoepsgerichte leerweg en theoretische leerweg.

De brugklas is in beginsel over twee jaren verdeeld. Tijdens de brugklasperiode wordt aandacht besteed aan het wegwerken van leerachterstanden en het zich versterken op sociaal

emotioneel gebied. Halverwege het eerste jaar wordt beslist of de leerling een één- of tweejarig brugklastraject doorloopt, of zal schakelen naar het reguliere voortgezet onderwijs. In klas twee is er nog steeds ondersteuning op leer- en sociaal emotioneel gebied. Het doel in klas twee is om de leerlingen voor te bereiden om aan het eind van het jaar te schakelen naar een reguliere vmbo-school. In klas twee zijn er klassen van verschillende niveaus. In maart maken de leerlingen van de basis- en kadergerichte leerweg een profielkeuze goed is om de leerlingen die terugstromen vanaf dat moment op de stamschool ook vier uur per week profiel gebonden praktijklessen te laten volgen.

Leerlingen die onderwijs volgen op de Delta blijven ook leerling van vmbo Boerhaavelaan. Er is minimaal 4 keer per jaar overleg tussen vmbo Boerhaavelaan (de stamschool) en De Delta over de vorderingen van de leerlingen en de mogelijkheden om te schakelen naar de stamschool. Tussentijds wordt steeds afgewogen of een leerling al terug kan naar de stamschool of voor een deel de lessen kan gaan volgen op de stamschool om zo de overstap zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Leerlingen die later instromen worden via het loket passend onderwijs naar De Delta geleid.
Voor de leerlingen die dit betreft is door de school een ontwikkelingsperspectief opgesteld waarin de ondersteuningsbehoeften zijn vastgelegd. Leerlingen kunnen voor een kort traject, 3 maanden tot een jaar, of een lang traject, 1 tot 2 jaar, een plek op De Delta krijgen.
Bij de zij instroom en bij de korte trajecten vindt de intake plaats in het bijzijn van leerling, ouders, vertegenwoordigers van stamschool, loket passend onderwijs en eventueel van leerplichtambtenaar.
Voor de bepaling van het niveau of andere ondersteuningsbehoeften wordt eventueel getest bij het loket passend onderwijs.

BIJLAGE: CONTACTGEGEVENS BIJ SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

INTERN

Ondersteuningscoördinator Mevr. C. van der Burg	c.vanderburg@bonaventuracollege.nl
Intern begeleider Mevr. S. Piroe Mevr. I. Boom	s.piroe@bonaventuracollege.nl i.boom@bonaventuracollege.nl
Dyslexiecoördinator Mevr. S. Piroe	s.piroe@bonaventuracollege.nl
Vertrouwenspersoon Mevr. E. de Jong	e.dejong@bonaventuracollege.nl
Remedial Teacher Mevr. M. Cramwinckel Dhr. G Wolvers	m.cramwinckel@bonaventuracollege.nl g.wolvers@bonaventuracollege.nl
NT2 Mevr. M. Cramwinckel	m.cramwinckel@bonaventuracollege.nl
Coördinator Sociale Veiligheid Mevr. C. van der Burg	c.vanderburg@bonaventuracollege.nl
Anti-pestcoördinator Mevr. S. Piroe Mevr. I. Boom	s.piroe@bonaventuracollege.nl i.boom@bonaventuracollege.nl
Decaan Mevr. S. Prud'homme van Reine Mevr. T. Slikkerveer	s.prudhomme@bonaventuracollege.nl t.slikkerveer@bonaventuracollege.nl
Teamleider Dhr. A.L. de Vries Dhr. R van Zoen	a.devries@bonaventuracollege.nl r.vanzoen@bonaventuracollege.nl

EXTERN

SAMENWERKINGSVERBAND PASSEND ONDERWIJS

Naam en nummer SWV	Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO 2801
Adres	Duivenbodestraat 11
Postcode en plaats	2313 XS Leiden
Telefoonnummer	071 5121535
E-mail	info@swvvo2801.nl
Website	www.swvvo2801.nl
Naam directeur	Mevr. A. van Overschot
E-mail	a.vanoverschot@swvvo2801.nl

KETENPARTNERS

Begeleider Passend Onderwijs Mevr. E. van der Kleij Mevr. E. Verhagen	 e.vanderkleij@aed-leiden.nl e.verhage@aed-leiden.nl
Contactpersoon JGT Mevr. J. de Boer Mevr. Y Christoffersen	 j.deboer@jgthollandrijnland.nl y.christoffersen@jgthollandrijnland.nl
Externe vertrouwenspersoon Mevr. T. Lansbergen	 t.lansbergen@onderwijsadvies.nl
Leerplichtambtenaar Mevr. M. Lambermont	 mlambermont@hollandrijnland.nl
Schoolverpleegkundige GGD Mevr. A. v.d. Helm	 avanderhelm@ggdhm.nl

JAARPLANNING 2019-2020

September 2019	Startdocumenten doornemen voor klas 1 leerlingen Groepsvorming klas 1 t/m 4 Start handelingsplannen Doelen 1e periode opstellen en starten Week tegen het pesten 23 t/m 27 september Oudervoorlichting Digitale Wereld Gezondheidsmonitor klas 2 & 4
Oktober 2019	1e Ronde coachingsgesprekken Driehoeksoverlegmomenten Start Faalangst training klas 3&4 Start Rots &Watertrainingen klas 1 & 2
November 2019	Cito-VAS 0 klas 1 Risicoleerlingen inventariseren, opstellen arrangement n.a.v. SE-resultaten klas 4 Lessen klas 1 'Weet wat je eet'? Ouderavond "Eat,train,study,sleep, repeat" klas 1 Gastlessen Verslavingspreventie klas 2 Ouderavond genotmiddelen klas 2 & 3
December 2019	2e Ronde coachingsgesprekken Driehoeksoverlegmomenten Screening GGD-klas 3 voorbereiden ter voorbereiding Life Chat
Januari 2020	Open Dag Intake procedure start screening nieuwe leerlingen Rekentoets 2F klas 4 Risicoleerlingen inventariseren, bijstellen arrangement n.a.v. SE-resultaten klas 4

	Risicoleerlingen inventariseren, opstellen arrangement klas 3 Groepsvorming klas 1 t/m 4 Screening GGD-klas 3
Februari 2020	3e Ronde coachingsgesprekken Driehoeksoverlegmomenten Infoavond groep 8 ouders/leerlingen Screening nieuwe leerlingen Kennismakingsgesprekken met nieuwe leerlingen Lang Leve de Liefde Onderbouwklas 2 Lang Leve de Liefde Bovenbouw klas 3
Maart 2020	Screening nieuwe leerlingen Kennismakingsgesprekken met nieuwe leerlingen Rekentoets 2F klas 4 Gezondheidsvoorlichting met acteurs klas 3
April 2020	Infoavond zij-instroom Screening nieuwe leerlingen Kennismakingsgesprekken met nieuwe leerlingen Risicoleerlingen inventariseren, bijstellen arrangement n.a.v. SE-resultaten klas 4 Cito-VAS 2 klas 2 Cito-VAS 1 en 3 klas 1 en 3 4e Ronde coachingsgesprekken Driehoeksoverlegmomenten
Mei 2020	Screening nieuwe leerlingen Zij-instroom leerlingen profielen Risicoleerlingen inventariseren, bijstellen arrangement klas 3
Juni 2020	Rekentoets 2F klas 3 Bijstellen SOP 2020-2021 jaarplanning 5e Ronde coachingsgesprekken

	Driehoeksoverlegmomenten
Juli 2020	Startdocumenten klas 1 en zij-instromers